

สถานีวิจัยโครงการหลวงแม่หลอด

สถานีวิจัยโครงการหลวงแม่หลอด พัฒนาจาก ศูนย์วิจัยและส่งเสริมกาแฟอาราบิก้า บ้านแม่หลอด โดยในปี พ.ศ. 2527 กรมวิชาการเกษตรได้เข้าไปสำรวจ แหล่งผลิตกาแฟอาราบิก้าที่บ้านแม่หลอด พบการแพร่ระบาดของโรคราสนิมอย่างรุนแรง ซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญ ต่อการพัฒนากาแฟอาราบิก้าบนพื้นที่สูง ประกอบกับได้รับการสนับสนุนเงินทุนวิจัยจากกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

ผ่านมูลนิธิโครงการหลวง จึงได้นำกาแฟพันธุ์อาราบิก้าลูกผสมชั่วที่ 2 จำนวน 28 สายพันธุ์ มาศึกษาวิจัยและ คัดเลือกจนได้พันธุ์ที่เหมาะสมต้านทานต่อโรคราสนิม กระจายออกไปปลูกยังพื้นที่ต่าง ๆ จนกระทั่งสิ้นสุด ความช่วยเหลือจากกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา มูลนิธิโครงการหลวงจึงเข้ามาดูแล จัดตั้งเป็นสถานีวิจัยและ รวบรวมพันธุ์กาแฟอาราบิก้า ดำเนินการวิจัยและส่งเสริมการปลูกพืชเขตหนาวอื่น ๆ แก่เกษตรกรในพื้นที่ ควบคู่ไปด้วย จนกระทั่งได้เปลี่ยนชื่อเป็นสถานีวิจัยโครงการหลวงแม่หลอดในปัจจุบัน

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบเชิงเขาและที่ราบระหว่างหุบเขา ครอบคลุมพื้นที่ 5,205 ไร่

ความสูงจากระดับน้ำทะเล 600 - 1,000 เมตร

อุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส

ประชากร ชาวไทยภูเขาเผ่าปกากะญอและคนเมือง มี 1 หมู่บ้าน (4 หย่อมบ้าน) มีจำนวนกว่า 610 คน

ปัจจุบันสถานีวิจัยโครงการหลวงแม่หลอด ทำการวิจัย ทดสอบสาธิต ผลิต รวบรวมและอนุรักษ์สายพันธุ์กาแฟอาราบิก้า คัดสายพันธุ์ที่ต้านทานโรคราสนิมเพื่อผลิตกล้า มีงานทดสอบสาธิตการผลิตพืชผัก สมุนไพร ไม้ผล และฟาร์มสาธิตงานปศุสัตว์ นอกจากนี้ยังให้ทำการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย ได้แก่ ระบบการเพาะปลูกที่ดี (GAP) สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงและความเป็นอยู่ที่ดีแก่เกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านตามแนวพระราชดำริ ปลูกป่า 3 อย่างได้ประโยชน์ 4 อย่าง สนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สนับสนุนการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่สูงแก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

ผลผลิตหลัก ได้แก่ แตงกวาญี่ปุ่น มะเขือม่วงก้านดำ คენห้อยงอก ถั่วแขก ผลชาโยเต้ เสาวรสหวาน เควท กุสเบอร์รี่ ส้มคัมคอต มะม่วงนวลคำ เลมอน ข้าวไร่ ข้าวนาพันธุ์ไก่อ่ำ ถั่วขาว และกาแฟอาราบิก้า

จุดเรียนรู้ของสถานีวิจัยโครงการหลวงแม่หลอด

จุดเรียนรู้ภายในศูนย์

- แปลงสาธิตการปลูกพืชผัก/สมุนไพร และไม้ผล ได้แก่
ตลอดปี: จิงจูฉ่าย กุยช่ายเขียว สมุนไพรกระถาง แบล็คเบอร์รี่ เสาวรสหวาน ทับทิม พืชตระกูล ส้ม
สายพันธุ์ต่างๆ มะละกอพันธุ์ปากช่อง
ตามฤดูกาล: อาโวคาโด (มิ.ย. - ก.ค.)
- ชมแปลงทดสอบสาธิตการผลิตกาแฟอาราบิก้าหลายสายพันธุ์ภายใต้ร่มเงาไม้ ตลอดจนถึงขั้นตอนการ
เพาะกล้าและเก็บเกี่ยวเมล็ดผลสุก ช่วงเดือน ต.ค. - ม.ค. รวมถึงพืชที่สามารถปลูกผสมผสานกับแปลง
กาแฟ เช่น พริกไทย และกระวาน
- ชมฟาร์มปศุสัตว์การเลี้ยงสุกรลูกผสม หมูหลุม และไก่สายพันธุ์ต่างๆ และการทำบ่อแก๊สชีวภาพจาก
มูลสัตว์
- การกลั่นน้ำมันหอมระเหยโดยใช้พืชสมุนไพรชนิดต่าง ๆ เช่น ไพรเหลือง ตรีโคร์หอม และมะแขว่น
- กิจกรรมดูนกในช่วงฤดูหนาว ภายใต้ไม้ร่มเงาในแปลงกาแฟ ในช่วงฤดูหนาวมักจะพบนกย้ายถิ่นหลาย
ชนิด เช่น นกกางเขนดง นกอินทรี และนกพญาไฟ

จุดเรียนรู้ชุมชน

- ประเพณีและวัฒนธรรมที่น่าสนใจของชาวปกากะญอ เช่น ประเพณีกินข้าวใหม่ ประเพณีมัดมือปี
ใหม่ ประเพณีเลี้ยงผีต้นน้ำ พิธีแต่งงาน และงานหัตถกรรมผ้าทอ เช่น ถุงยาม ผ้าพันคอ เสื้อ
- ชมความงามของน้ำตกหมอกฟ้า ซึ่งมีความสูงประมาณ 50 เมตร ในพื้นที่หน่วยพิทักษ์อุทยาน
แห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่ 5 (น้ำตกหมอกฟ้า) บริเวณทางเข้าก่อนถึงสถานี 1.5 กม.
- ชมแหล่งอนุรักษ์พันธุ์ปลาน้ำจืดหลากสายพันธุ์ เช่น ปลาใน ปลาปุง ปลา
มอน ซึ่งชาวบ้านทำแนวเขตอนุรักษ์ไว้ในลำน้ำแม่ริม มีความยาวประมาณ 1.5 กม.

ที่พัก - อาหาร

- มีบ้านพักรับรองของศูนย์ จำนวน 5 หลัง รองรับคณะศึกษาดูงานได้ 50 คน

การเดินทาง

ระยะทางจากตัวเมืองเชียงใหม่ 57 กม. ใช้ทางหลวงหมายเลข 107 (สายเชียงใหม่ - ฝาง) ถึงแยก
ตลาดแม่มาลัยเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1095 (แม่มาลัย - ปาย) หรือเส้นทางตัดใหม่ไป อ.ปาย ก่อนถึง
ตลาดแม่มาลัย เลี้ยวซ้ายตรงไปประมาณ 18 กม. เลี้ยวซ้ายทางเข้าเดียวกับน้ำตกหมอกฟ้า ไปอีกประมาณ 3
กม. เส้นทางนี้สามารถใช้รถยนต์และจักรยานยนต์ได้ทุกประเภทหรือใช้บริการรถยนต์สองแถวรับจ้างให้บริการ
ระหว่างปากทางเข้าน้ำตกหมอกฟ้าถึงตลาดแม่มาลัย

.....

สถานีวิจัยโครงการหลวงแม่หลอด
เลขที่ 91 หมู่ที่ 10 ต.สบเปิง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ 50150
โทร. 08 1166 2595 อีเมล: ml7004rpf@gmail.com